

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóř'a act's'a va eși de dóne ori pe luna, pone la regulare; őr'a de a-ici in colo o data pe septemana, ca si pone acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiunile se prímescu in tóte dítele.

Pretinlu pentru Ostrungur'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu triloniu 1 fi. 50 cr. őr'a pentru strametate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu triloniu 2 fi. in v. a.

Tóte síodieniele si banii de prenumerațiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnatului:
Aradu, strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inserțiunile se prímescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tacse timbrale.
Unu esemplariu costa 15 cr. si se póte capetá in librari'a lui M. Klein jun. d'in Aradu.

Curiosulu.

Ce ar face asta tióra,
Celu resbelu ce curge para,
Déca Pista 'n Beciu n'ar fi;
Asi'a-e cá s'ar pustii?!

Spune-mi scumpulu meu vecine:
Ar poté fi a-ci bine,
Legi magiare de n'ar fi?
Credi cá tiér'a ar traí?!

Cért'a, ce decurge 'n tióra,
Si hoti'a, crud'a fióra,
Ministeriulu de n'ar fi,
Creditu cá s'ar mai finí?

Procesele d'in vechime
N'ar decurge fore fine,
Déca avocati n'ar fi,
Si deputatii-ar perí?!

Poporulu, prostu d'in natura,
Si-ar capetá vre-o cultura
Candu inspectori nu ar fi?
Credi tu cá s'ar procopsi?!

De si darea nu e mare,
Si-o solvesce fia-care,
Credi tu c'acea ar eși,
Candu ecsecutori n'ar fi?!

Seraci'a de pr'in tióra,
Credi tu c'ar avé hotara,
Candu jidanii ar perí,
Si siarlatanii-ar lipsi?!

Limb'a, mundra, angerésca,
Ce-e in tiér'a unгурésca,
Déca toti o amu uitá,
A ne 'ntielege-amu poté?!

Resbelulu nostu d'in Bosni'a
Si celu d'in Hertiegovin'a
Déca honvedii n'ar fi,
Cugeti, cá s'ar potoli?!

Dér in fine, mà vecine,
A-ci totu nu va fi bine,
Cà-ci dascalii d'in poporu
Isi pretindu lefele loru! . . .

De la Berolinu la luna.

Diarulu germanu de stenografía publica urmatóri-
ele cifre, imprumutate de la biroulu de statistica alu
reichstagului (parlamentului centrale): Dlu Lasker de
candu figuréza pe aren'a politica (1865.) a pronunțiatu
in camer'a Prusiei si in reichstag peste totu 927,745,328.
cuvinte, séu de 1,541. ori atâtea, câte contine testam-
mentulu vechiu, séu de 422. ori atâtea câte a scrisu
Goethe, séu de 3912 ori mai multe de câtu a produsu
Cicerone in discursurile ce se pastréza de la elu. Déca
tóte cuvintele pronuntiate de Lasker, s'ar scrie pe o
banda de hartia, acést'a ar cuprinde de 9 ori pamentulu,
adica ar trece de 9 ori peste oceanulu Atlanticu, pr'in
Americ'a, oceanulu Pacificu, Iaponi'a, Asi'a, si Ieru-
salimulu, spre a reveni la Berolinu. Déca Lasker, depu-
tatulu germanu, ar mai vorbi astfelu in dóne treimi
d'intr'unu periodu legislativu, band'a ar ajunge de la
piati'a Doenhoff d'in Berolinu, unde se afla palatulu
camerii deputatiloru Prusiei, pone la — luna.

Unu procesu curiosu.

Unu domnu, ducendu-se la Liverpool, ea să asiste la curse, nu mai gasi in oteluri neci măcar unu singuru patu.}

In fine, unu otelieru, nepotendu-i dá neci unulu, îi oferì biliardulu și-i propuse, d'a intinde pe elu o saltea.

Acésta propunere nu erá tocmai de despretinitu și elu o priimì. Inse a dóu'a di demanéti'a remase incremenitu, candu îi cerú otelierulu *pretiulu pentru 8. óre de biliardu, calculate dupa tarif'a de nópte . . .*

Elu protestá și se jeluí la judecatorulu de pace.

Solomonulu britanicu se sentì mai antaiu cam incurcatu; inse o radia de lumina veni să-i lumineze consciinti'a.

— Otelierulu, întrebá elu, lasase bilele la dispozițiunea D'Tele?

— Bilele se aflau in găuri.

— Dér tacurile?

— Tacurile se aflau și ele la loenlu loru, pe politic.

— Atunci, domnulu meu, ti s'a inchiriatu in adeveru unu biliardu, ér nu unu patu.

Si amiculu nostru fú condamnatu să plătesca 8. óre de carambolagiu!

ANECIOTE DIN POPORU.

Tiganulu betranu móre, se duce purdi lui la pop'a și-i díce:

— Haide párrinte ingrópa pre dad'a, c'o murrítu.

— Morítu?

— Murrítu, Dieu! párrinte.

— Acea e reu.

— Dieu rreu și nu pré, cà o rremasu o gradina cu napi de elu.

— A-poi acea-e bine.

— Dér bine și nu pré, cà pre toti îi manca porcii rromaniloru.

— Acea a-poi e reu.

— Rrèu, párrintè, și nu pré, cà și noi in tóta diu'a mancamu câte-unu porcu de-a rromaniloru.

— Aceea dér e bine.

— Dér, binele amarului, — cà și rromanii in tóta diu'a omoru câte-unu tiganu: și pre dad'a ei l'oru omoritu.

— A-poi Ddiu sà-lu ierte.

— Déca „mussai“ sà-lu ierte, c'o fostu catana! . . . .

Unu tiganu sdravenu, sanetosu, se duce pe tempulu secerii in cersítu. Unu domnu díce càtra elu: mòi, de ce nu te duci, și tu sà stringi, la greu, cum stringu altii, vedi cà tóta lumea stringe, lucra; și tu amblii in cersítu.

— D'a-poi stringa domnule, cà érra ei l'oru impresciatu: a fostu elu totu grama, acum déca-sioru facutu de lucru: stringa-lu.

Provocare.

De órace solgabireulu cercului d'in Pèrlesci a adunatu multe ajutórie pentru ranitii d'in Bozni'a și familiile loru in bani și le a bagatu asidè de afundu pr'in buzunarele cele sparte, încátu la administrare nu le a mai potutu gasi in vezduhulu celu mare; a-poi fiindu-cà „Gur'a Satului“ scie pre nenea solgabireu, cà ce platesce in adunári de ajutórie pentru familiile celoru ce se afla la lupta in Bozni'a și in curendu pe hul'a Novi-Bazarului, càtu și pentru familiile celoru caduti: bravi soldati ai nostrii: **lu-rogàmu noi subscriiti, ca sà face bine sà publice tóte listele cu numele fia-carui contribuente**, a-sume d'in comun'a Salciu, care e desperata in acést'a privintia, cà-ci dlu solgabireu i-a fagaduitu ratiociniu publicu și a remasu numai cu fagaduinti'a. — Acésta dare de séma sà o face in diurnalulu „Telegrafulu Romanu“, pre care la noi multi lu-au prenumeratu. Terminulu lu-punemu pone in prim'a Fauru 1879. Déca pone atunci nu-si va satisface detorinti'a: lu-vomu da cu numele a-fara, și lu-vomu dechiará de unu paganu și vamesiu chiaru inaintea mai mariloru sei!

Pèrlesci, in anulu solgabireiloru cu buzunarie sparte, și diu'a contribuentiloru fripti.

Stirichie Patrantasiu, m. p.

et. consortes, contribuenti binevoli fore efectulu doritu.

Anunčiu publicu de cea mai mare importantia pentru santele serbatori!

O nóua institutiune de corectiune.

In Ohio, aprópe de renumitul Pèrlesci, s'a inventatu pr'in subscrisulu o nóua procedere de a indreptá pre ómenii cei stricati in purtarea loru faciá de societatea omenésca pr'in electricitate, și a-sume pr'in bataia d'in laintru a trupului omenescu. — A-numitu acei osanditi individi, cari pr'in detragerea libertatii personali nu se potu corege, sunt supusi acestei procederi de corectiune, care consta in urmatóriele:

Arestantiloru legandu-li-se ochii și desbracati de haine se punu intr'unu vasu in parte implutu cu apa. Polulu unei baterii electrice se pune cu capulu in ap'a d'in vasu; cela-l-altu polu este impreunatu cu unu burete de spalatu, care se aduce in atingere cu deosebitele parti ale trupului celui ce este de a se indreptá pe calea acést'a. — Dupa poterea baterii producu atingerile buretului cu corpulu omenescu o gadilitura neplacuta, suindu-se pone la sentimentulu celei mai crancene bataie. — Pentru celu osanditu la acésta procedura, fiindu-i ochii legati, nesí potendu vedè, cà pe unde va urmá batai'a cea mai de a-própe, multu contribue la asprimea bataii surprinderea și spaim'a.

Pe lunga tóte acestea, celui batutu d'in laintru nu se face neci o dauna; d'in contra tóta acésta procedere e fórte sanetósa și vindecatória și a-sume lucra cu mare efectu in casuri de reumatismu. Multiumita sciintii, cà de multu sentit'a trebuintia faciá de o pedépsa petrundietória și trupesce sentitória, in celu mai norocosu modru s'a potutu impreuná cu progresarea

chiaru și a umanității cei mai debile. Batai interne electrice! Mare progresu!!

Acésta procedere sanetósa „Gur'a Satului“ d'in mai multe puncte de manecare și motive cosmopolitice se afla tare indemnata a o recomandá. spre deosebita atentiune, mai antaiu *deputatiloru nostri nationalnici, a-poi mai multoru membrii de ai espiratului congresu besericescu gr. orientatu, și in fine la alti aspiranti de vladicia, cari, pr'in unele afectiuni infectate sanetatii loru, au ajunsu d'a suferi de celu mai grósnicu reumatismu alu solidaritatii exprimate in conferinti'a d'in Sibiu, alu obiectivitatii congresuali, incátu ei numai pr'in nóu'a inventiune umanitaria de susu, se potu curá de ból'a, de care greu patimescu. — Prosit! să li fia de bine.*

Facendu deci pr'in acestu anunciu celu mai mare servitiu și cadou nationalnicu, mi voiu tiené de strensa detorintia a inregistrá la tempulu seu succesele ajunse pre calea cea salutaria a nóuei invetiuni. — Progresu și éra progresu!

Gur'a-reiloru, in diu'a stului Gligorasiu junioru, anulu I. alu bozniciiloru moderni.

Gur'a Satului, m. p.
dru și inventatoriu alu batáiloru electrice d'in labirintu și a celoru-l-alte bazaconii nationali.

Magazinului lui „Gur'a satului.“

Ni s'a tramisu, spre publicare, urmatoriulu actu constituțional. Originalulu se afla la noi.

Specifikare.

Despre spesele cauzate cu kapi comunály respektive gyeszpre ratyia și vinu czugárilje perilye și tokana munkatá prin flamunzi gyela bgyetu daszkál szustytitutu Haska. — Agyika.

6 agyika sasza akove gye ratyia à 20 fl.	. 120 fl.
800 cigari	. 25 „
Tokana gyin 6. oi	. 36 „
kapra	. 10 „
vinu	. 20 „

gye tot . 211 fl.

marog sem platyicz banyí aiestyá ke daka nu vá dau la fizkarás ka trabua sa boricz voi csa acz munkatu.

Dat in Siklau in 1/8 skola II.

Georgie Oska. m. p.

NEMICURI.

(§.) *Unu preotu d'in cerculu Birchistului (comun'a B.) scrisese unui petitoriu de a fetei sele (dlui D. T.): „De cum-va voiesci să ne intalnimu: poftesce a veni Domineca la Capolnasu, că voiu fi cu fiic'a mea — in tãrgu.“*

(§.) In iern'a acést'a sunt la moda pentru barbati rocurile (capaturile, sumanele, stratele,) lungi à la **Mencioff**. De unde noi, pe temeiulu esperientiei d'in trecutu, dreptu indreptariu pentru viitoriu, venimu a observá, că dupa vre unu resbelu francesu rocurile cele scurte, éra dupa vre unu resbelu ruseseu rocurile cele lungi vinu la moda.

In Londr'a se vorbesce de unu procesu, care e unu adeveratu scandalu. Lady (= dóm'n'a) Collings W . . . . cere separatiunea de corpu in contr'a barbatului seu, sub cuventu de nepotrivire la fire (audi a-ci! l) Lordulu (= domnulu) Collings e in etate de 93. de ani, ér nevésta sa are 87. și sunt casatoriti de 70 de ani!

— Ce comedia!

Uau betu omu perduse unu procesu la o judecatoriá de pace. Nu-i remasese cu mangaiere, de cátu consideratiunile sentintiei, multe și intortocate. Se puse și elu să le citésca de a rondulu:

— *Avendu in vedere, că . . . . .*

— *Considerandu, că . . . . .*

— *Tienendu séma de . . . . .*

— *Punendu sub ochi, că . . . . .*

— *Multe a avutu in vedere, díse in sfersitu oftandu impricinatulu; numai banistorii mei i-a uitatu judecatoriulu!...*

Dóm'n'a V . . . . e o blonda fórte frumósa, eleganta, și, asi poté díce, chiaru vaporósa. Unu singuru defectu o necasiesce: are o vóce ce cam sémóna a soldatésca.

A-l-alta-ieri, trecendu pe strada, scóte și da unui orbu ce intalnise o moneta de argintu, insocindu-o de nisce cuvinte, pe cari se siliá să le faca cátu mai dulei.

Orbulu pipaie, ausculta și raspunde cu emotiune:

— Bog da prosti (= Ddieu să ierte), să traiti, dle colonelu!

(§.) Unu avocatulu romanu d'in Aradu (I. R.), in timpurile de mai multa tolerantia pentru nationalitati fostu jude la Tribunalulu cetatienescu, avú că cerce in archivulu orasiului unu actu de procesu. Archivariulu (L. T.), unu ovreiu renegatu și de presentu unu magiaronu exclusivistu, cercá cátu cercá și nu aflá actulu trebuintiosu; și ca să fia scusatu, cutezá a díce: „M ari in tunecimi ati lasatu Dvóstre pe a-ici.“

— „Da, pre DV óstre!“ . . . ii respunde avocatulu fostu functionariu.

(§.) *Veni unu omu d'in Secu-cu-sitiu la noi cu unu fostomogu de pèru in mana.*

— *Éca Dnule pèrulu smulsu d'in barb'a și mustetiete batáusitulu de popa de la noi, care acum jace in patu de batai'a ce a mancatu; déra a fostu sminta in „Gur'a Satului,“ cã-ci nu partea drépta, ci cea stanga i s'a smulsu.*

Ei bine; fia și asié. Pop'a ori cu diumetated'in barba și mustetie in drépt'a, ori in stang'a, totu ciufu este.

Vomu vedé inse ce va face cinstisulu consistoriu cu santi'a sa, care, dupa nescari legaturi óre-cari, se tiene intre cei vilfasi; atát'a o scimú bine, că cinstitulu nostru consistoriu are „curagiulu“ de a discipliná pre cei mai mici intre santi, de inca ii pré pré disciplinéza.

(§.) Franci'a mai vindecandu-si ranele priimate cu ocase a uriesului seu resbelu cu nemtii, incepe a ocupá terenu. Pune acum a introdusu d'in nou — mod'a crinolinelor.

D'in literatura.

A aparutu și ni s'a tramisu opuscululu „**Esercitiu intuitive** — manualu pentru invetiatorii scóleloru poporale romane de **Ioanu Tuducescu**, invetiatoriu in Lipov'a. Pretiulu unui esemplariu: 50. cruceri. De vindiare la autoriu.“ Dér noi, cesti'a de la „Gur'a satului,“ nu lu- potemu recomandá nimenui'a, cã-ci — nu sunt lucruri de risu.

Tand'a si Mand'a.

T. Sà dee Ddieu bine!
 M. Si pe anulu care vine!
 T. Ce-e nou in lume si 'n tiéra?
 M. Seracia, ca-asta véra!
 T. Mâ, explica-te mai bine!
 M. Sà iau lumea 'n capu mi-vine!
 T. Rogu-te spune-mi curatu!
 M. Nu fi dracu impeliatu!
 T. Si Dieu nu-mi mai spunu nimicu?
 M. Eu numai atât'a-ti dîcu,

Câ ministrulu nostu de culte,
 Ungurulu, plinu de virtute,
 Aflandu cumu câ scoli romane
 Se mai tienu de adi pe mane,
 A aflatu de hasznos tare,
 Spre a loru inaintare,
 Sà li de' visitatori
 Si siguri conducatori,
 Ômeni pré plini de spiritu,
 Cari-su buni de ispravitu,
 Sciti: catane de vinarsu:
 Séu, financi fora necasu, —
 Carii si-au si inceputu
 Misiunea de facutu,
 Si chiar adi au visitatu
 Scol'a dela noi d'in satu.

T. Ei frate, tu nu glumesci?
 Êr uitai: de unde esci.
 M. Bre, fertate! éc' asiâ.
 Nu-ti spusei, câ-su d'in —

Lis'a?!

T. Mâi frate, ne punu greutatile la pamentu, nu le mai potemu suportâ.

M. Da cumu asiâ, cumetre draga, câ-ci dupa pareea mea totusi bater sufletulu ni-a mai remasu nejuetitû.

T. Ba dóra si sufletulu a devenitu obiectulu esecutiunci, pentru-câ cumparandu io ieri unu porcû in tergu lesinatu de jucutiû, dupa ce l'am platitu, mi l'a jucutitu si transferatu la primariulu comunalu.

M. Bucura te incai, câ cu concusulu teu financialu a scapatu statulu d'in suspinosulu deficitu.

T. Io am totu audîtu, chiaru d'in gur'a ômeniloru depe strade, câ ocuparea Bozniei a fostu si este o eróre politica ungaro-austriaca, care in curendu si-va manifestâ funestele ei urmari.

M. Nu-su de parereea ta Tando, marginitul in fire-ti.

T. D'a-poi de ce nu credi tu ce crede tóta lumea?

M. Pentru-câ mai marele besericii nóstre d'in Ungaria in cas'a deslegatiloru cu mare focu si efectu a pledatu pentru acésta politica ocupationala.

T. Serbatori fericite! Eclesia precedit! Déra, déra nu pentru Boznia, déra pentru **Baronia** a pledatu, credu io.... Vomû vedé proverbulu italianu: „Pletî freti e polli, non son mai satoli“.

Trénc'a si Flénc'a.

T. No, câ si e cavaleriu mare precum adica se tiene, coconulu X. d'in Aradu! . . .

F. Cum asiâ, soroto?!

T. Ausculta a-ei portare cavaleresca de la DSA: dílele trecute se duce sà faca mare visita familiei dlui G. D., unde ilu priimescu cu cinste si-lu ducu in salonu. Avisatu sà siéda, ocupa locu in facea dómnei si in mediloculu domnisióreloru casei. A-poi se trece la discursu. Pretinsulu cavaleriu numai de câtu incede **cu critic'a a-supr'a tempului**, si între aceste si-scóte bricégulu d'in busunariu, si se pune a-si taié unghiele cu o mare minuositate . . . . .

F. Fi done! cavaleriulu nostru a buna séma in scólele unguresci de la Szarvas ori Dobretiuu va fi inventatu acestu bunu tonu asiaticu. (§.)

Unu actu de loialitate si de inaltu patriotismu.

Guvernulu ostr'ungurescu in politic'a sa esterióra a inauguratu politic'a **ocupatiunei**.

Pr'in asta inaugurare totu de o-data aflâmu indegetata lini'a de portare si de acomodare pentru fia-care supusu loiale si patriotu.

Cine a potutu dubitâ vre o data de loialitatea si patriotismulu lui „Gur'a Satului“ catra politic'a statului magiari-satu?!

Nime pe sub sóre, care numai pórtâ numele de romanu.

Dreptu aceea francu si categoricu si noi la rondulu nostru ne pronunciamu

pentru politic'a ocupatiunei.

Si in puterea acestui cuventu de vreme dâmu de scire, câ de la anulu nou in colo si noi vomû mobilisâ fortiele nóstre, spre a ocupâ totu terenulu, teritoriulu, si tóte sufletele, fúste candu-va a le lui „Priculiciu“, pre care l'a luatû draculu d'in calea nóstra.

Care nu ni se va dá de buna voia, va fi cuceritu pr'in armele duhului nostru celu voiosu.

Mai bine déra „cu iubire si cu dragoste sà ne apropiemu!...“

Program'a nóstra de ocupatiune este, ca si cei nuoi suditi ocupati si apucati, cu cei vechi de o potrivã, sà se bucure de misiunea nóstra civilisatória, ce se manifesta: in a-prinderea luminelor si in electrisarea spre veselie si bucuria; éra darea catra noi va fi moderata: numai **6 florini pe anu**. Éta cuventulu datu!

Gur'a Satului,
 ocupatoru de terenu.

Post'a satului.

Dlul I. G. in B. C. — Intindiendu-o astfelu, s'a face o zam, lunga. Mai contrage-o, câ-el numai asiâ va avé vre unu efectu. 10. esem. plarie ti-amu tramisu, adica câte ai cerutu.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoruu: **Mircea V. Stanescu.**

in tipariulu lui Stefann Gyulai in Aradu.

Spectat. Dnu Franciscu Rosu Longinu avocat.